

Aard van de GGz-problematiek

We hebben gekeken naar de diagnose van de daklozen die bekend zijn bij de ambulante teams van de GGz en die in 2003 en/of in 2004 gebruik hebben gemaakt van de maatschappelijke opvang. In tabel 7.3 geven we hiervan een overzicht.

Tabel 7.3 Aard van de GGz-problematiek

Diagnose	Aantal	Percentage
Schizofrenie	24	32%
Bijkomende codes	9	12%
Verslavingsdiagnose door GGz	6	8%
Stemmingsstoornissen	4	5%
Psychotische stoornissen	2	3%
Amnische stoornissen	1	1%
Ontwikkelingsstoornissen	1	1%
Bijkomende codes	9	13%
Onbekend	28	37%

We zien dat van de personen van wie de GGz diagnose bekend is de meesten de diagnose schizofrenie hebben gekregen. Vaak wordt de dak- en thuisloze gezien als iemand met verslavingsproblematiek. Maar omdat we niet over gegevens van de verslavingszorg (VNN) beschikken kunnen we deze diagnose niet volledig meenemen.

Colofon

Opdrachtgever en verspreiding
Dienst OCSW, gemeente Groningen

Uitvoering
Bureau Onderzoek,
gemeente Groningen

Projectleiders
Jeanine Vosselman
Monique Beukeveld

Tekstredactie
Jacques Don

Ontwerp
Shootmedia

Druk
Catch Print Consult

© November 2005

Hulpverlening

De dak- en thuislozenmonitor

De dak- en thuislozenmonitor is een instrument met als doel het marginaliseringsproces van dak- en thuislozen in beeld te brengen. Hierbij is de aandacht gericht op preventie van en nazorg bij dak- en thuisloosheid. Waar komen de dak- en thuislozen vandaan? Van welke voorzieningen maken nieuwe dak- en thuislozen gebruik? Had men, voordat men dakloos werd, al contact met hulpverleningsinstellingen? De monitor maakt het mogelijk om de dak- en thuislozenpopulatie langdurig te volgen en om trendverschuivingen te signaleren.

Bureau Onderzoek heeft vorig jaar een start gemaakt met de ontwikkeling van de dak- en thuislozenmonitor op basis van registratiegegevens over 2003. De resultaten hiervan staan beschreven in de publicatie 'Over leven zonder huis'. De resultaten van de monitor 2004 presenteren we in de volgende factsheets:

Factsheet

7

1. Opzet van de dak- en thuislozenmonitor
2. Gebruik van de voorzieningen
3. Achtergrondkenmerken
4. Na huisuitzetting
5. In- en uitstroom
6. Daklozen carrière van nieuwe instromers
7. Hulpverlening
8. Postadressen
9. Voorzieningen

Veel dak- en thuislozen hebben problemen op meerdere levensterreinen. Vaak zijn er geldproblemen, verslavingsproblemen of psychische problemen. Aan de hand van registratiegegevens van verschillende hulpverleningsinstellingen zijn we nagegaan of dak- en thuislozen contact hebben met hulpverleningsinstellingen. Ook is gekeken of dit contact al bestond voordat de dakloze voor het eerst gebruik maakte van de maatschappelijke opvang of dat het hulpverleningscontact pas na die tijd tot stand is gebracht.

Gebruik van hulpverleningsinstellingen

In tabel 7.1 geven we weer of, en zo ja met welke hulpverleningsinstelling, de dak- en thuislozen contact hebben gehad. Dit contact kan bestaan uit een incidenteel bezoek maar het kan ook gaan om langdurig en veelvuldig contact. De crisisopvang hebben we in deze tabel achterwege gelaten, omdat wij geen gegevens hebben van hulpverleningsinstellingen in de provincie. De percentages zijn een onderschatting van het aantal dak- en thuislozen dat bekend is bij een hulpverleningsinstelling omdat wij niet over alle relevante gegevens beschikken. Zo zijn er bijvoorbeeld geen gegevens van de VNN beschikbaar, terwijl een groot deel van de dak- en thuislozen vanwege verslavingsproblematiek daar bekend zal zijn.

Tabel 7.1 Contact (gehad) met hulpverlening en opvang in 2004

Hulpverleningsvoorziening	Kortdurende opvang	Langdurende opvang	Woontraining	Alleen Dagopvang ¹
OGGZ team	19%	10%	6%	10%
GGz zorgcoördinatie team	6%	31%	2%	3%
MJD Groningen	23%	10%	55%	15%
WoonKans	7%	5%	6%	4%
Geldzorg	22%	17%	45%	18%
Budgetbeheer Twaalfde Huis	6%	2%	0%	3%
Geen van allen	43%	48%	21%	61%

¹Het gaat hier om de groep die alleen gebruik heeft gemaakt van de dagopvang en niet van de nachtopvang

Het blijkt dat een grote groep dak- en thuislozen bekend is bij een of soms meerdere hulpverleningsinstellingen.

OGGz staat voor Openbare Geestelijke Gezondheidszorg. De doelgroep van het OGGz-team bestaat uit personen met psychische problemen die gezien hun omstandigheden zorg of opvang nodig hebben, maar er geen of onvoldoende gebruik van maken. Bijvoorbeeld omdat ze geen vertrouwen (meer) hebben in de hulpverlening of niet weten bij welke instantie zij met hun problemen terecht kunnen. In de kortdurende opvang, waar veelal mensen zitten die zich voor het eerst in het daklozencircuit begeven, heeft 19 procent contact met hulpverleners van het OGGz-team.

Bijna een op de drie daklozen uit de langdurende opvang heeft contact met een medewerker van het ambulante team. Vooral bewoners van het Ommelandershuis, een sociaal pension voor dak- en thuislozen met zware psychiatrische problemen, hebben logischerwijs contact.

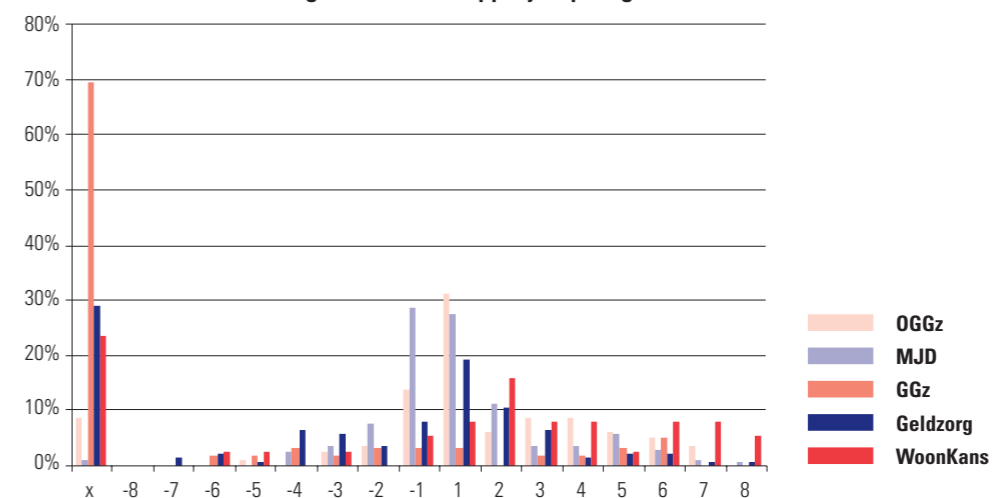
Veel dak- en thuislozen die gebruik maken van de woontraining, zijn bekend bij het MJD of Geldzorg. Dit sluit aan bij de doelstelling van deze instellingen om mensen te begeleiden naar een zelfstandig bestaan.

Bezoekers van de dagopvang die geen enkele keer gebruik hebben gemaakt van de nachtopvang, hebben beduidend minder contact met de hulpverlening.

Moment van contact met hulpverleningsinstellingen

Vervolgens hebben we bekeken of het contact met de hulpverlening al bestond voor de eerste overnachting in de maatschappelijke opvang (in 2004) of dat het hulpverleningscontact pas na die tijd tot stand is gebracht. In figuur 7.2 geven we het moment van het eerste contact met de hulpverlening weer van gebruikers van de maatschappelijke opvangvoorzieningen (zonder dagopvang).

Figuur 7.1 Het eerste contact met hulpverleningsinstellingen voor en na de eerste overnachting in de maatschappelijke opvang

x = Dak- en thuislozen die al vóór 1 januari 2003 bekend zijn bij de hulpverlening.

(Vanaf 1 januari 2003 hebben wij gegevens van de Maatschappelijke opvang)

Zeventig procent van de groep dak- en thuislozen die contact heeft met het zorgcoördinatie team van de GGz is al vóór 1 januari 2003 bij hen bekend.

We zien dat meer dan de helft van de contacten met de OGGz voornamelijk kort na de eerste overnachting in de maatschappelijke opvang tot stand komt.

De dak- en thuislozen die contact hebben met het MJD leggen dit contact met name vlak voor of na de eerste overnachting in de maatschappelijke opvang.

Bijna dertig procent van de groep dak- en thuislozen die contact heeft met Geldzorg, heeft dit al voor 1 januari 2003 in gang gezet. We zien bij de meeste hulpverleningsinstellingen ook een stijging in de eerste maand nadat men dakloos is geworden. Ook bij Geldzorg is dit het geval. Bij 35 procent is er al voor de eerste overnachting in de maatschappelijke opvang contact.

Dezelfde informatie als in figuur 7.1 geven we weer in tabel 7.2, alleen nu met aantallen.

Tabel 7.2 Gebruik van hulpverlening voor en na gebruik van nacht, crisis en 24-uurs opvang

Kwartaal	Geldzorg	WoonKans	GGz	OGGz	MJD
Vóór 1-1-2003	41	9	41	7	2
-8	2				
-7	3	1	1		
-6	1	1	1	1	
-5	9		2		4
-4	8	1	1	2	6
-3	5		2	3	13
-2	11	2	2	11	48
1	27	3	2	25	46
2	15	6		5	19
3	9	3	1	7	6
4	2	3	1	7	6
5	3	1	2	5	10
6	3	3	3	4	5
7	1	3		3	2
8	1	2			1
Totaal	141	38	59	80	168